

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΡΘΡΟ 1

1. Ο Κώδικας Διοικητικής Ηθικής και Δεοντολογίας (στο εξής Κώδικας) περιλαμβάνει αρχές και κανόνες δεοντολογίας που αφορούν τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης και αποσκοπούν στην εγγύηση του ηθικού κύρους του λειτουργήματος των δημοσίων υπαλλήλων.
2. Η διασφάλιση των βασικών αρχών και κανόνων του Κώδικα στη διοίκηση συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών, στην εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος και της κοινωνίας των πολιτών στο πλαίσιο μιας σύγχρονης, δημοκρατικής, βιώσιμης και ανθρώπινης πολιτείας.

ΑΡΘΡΟ 2 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

1. Ο παρών Κώδικας διέπει όλο το προσωπικό της Δημόσιας Διοίκησης, εκτός των κατηγοριών εκείνων για τις οποίες ισχύουν ειδικές διατάξεις.
2. Για τους σκοπούς του Κώδικα ως «δημόσιοι υπάλληλοι» νοούνται όλες οι κατηγορίες πολιτικού προσωπικού του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των άλλων Δημοσίων Νομικών Προσώπων.

ΑΡΘΡΟ 3 ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός του Κώδικα είναι η ανάδειξη ενιαίων κανόνων ηθικής συμπεριφοράς στη δράση των δημοσίων υπαλλήλων, η συνεπής τήρηση και εφαρμογή τους στη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών και η ενημέρωση των πολιτών για την ύπαρξη και το περιεχόμενό τους.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΑΡΘΡΟ 4 ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ

1. Οι επιμέρους διατάξεις του Κώδικα απορρέουν από τις ακόλουθες βασικές αρχές, οι οποίες αναφέρονται στο ηθικό θεμέλιο της δράσης των δημοσίων υπαλλήλων.
2. Οι αρχές αυτές είναι:
  - α. Ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου, ως καταστατική αρχή στις σχέσεις του πολίτη με το κράτος,
  - β. Η δημοκρατική υπευθυνότητα και νομιμοποίηση των διοικητικών οργάνων, δεδομένου ότι η διοίκηση ως θεσμός της δημοκρατίας οφείλει να εφαρμόζει με συνέπεια και αποτελεσματικότητα τους νόμους, τα προγράμματα και τις αποφάσεις της δημόσιας πολιτικής, όπως αυτή προσδιορίζεται σε τελικό βαθμό από τα αρμόδια πολιτικά όργανα και τις δημόσιες αρχές που υπόκεινται στον έλεγχο της λαϊκής κυριαρχίας,
  - γ. Το κοινωνικό κράτος δικαίου και η αρχή της νομιμότητας που διέπει τη δράση της διοίκησης στη δημόσια σφαίρα και εγγυάται την αποφυγή της αυθαιρεσίας στην άσκηση της δημόσιας εξουσίας,
  - δ. Η ανταπόκριση και η υπευθυνότητα προς την κοινωνία των πολιτών με πνεύμα συνεργασίας και εμπιστοσύνης που ευνοεί τον δημόσιο διάλογο και τη συμμετοχή,
  - ε. Η επαγγελματική εξειδίκευση, η ακεραιότητα και η καταλληλότητα του ανθρώπινου δυναμικού της διοίκησης που αποτελούν προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότητα, την αποδοτικότητα και την ποιότητα της δράσης των δημοσίων υπηρεσιών και οργάνων.

ΑΡΘΡΟ 5 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι είναι εκτελεστές της θέλησης του Κράτους και υπηρετούν τον Λαό, οφείλουν πίστη στο Σύνταγμα και αφοσίωση στην Πατρίδα, εφαρμόζουν τη δημόσια πολιτική, προασπίζουν το γενικό συμφέρον και συμβάλλουν στην κοινωνική πρόοδο και ευημερία, στο πλαίσιο της δημοκρατικής νομιμοποίησης και της έννομης τάξης και με βάση τις αρχές που διέπουν τη δράση τους.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

2. Εκπληρώνουν την αποστολή τους, με πνεύμα πρωτοβουλίας και αίσθημα ευθύνης, εισηγούμενοι προτάσεις για τη χάραξη δημοσίων πολιτικών. Ασκούν με τρόπο αποτελεσματικό τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους, επιδεικνύοντας πνεύμα αντικειμενικότητας, αμεροληψίας και εχεμύθειας για τα υπηρεσιακά θέματα που χειρίζονται.
3. Ακολουθούν στις υποδείξεις της υπηρεσίας τους και συμμορφώνονται με αυτές στο πλαίσιο του κράτους δικαίου και της δημοκρατικής λειτουργίας του πολιτεύματος.

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

ΑΡΘΡΟ 6 ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ασκούν τα καθήκοντά τους σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο της χώρας και των διεθνών οργανισμών, στους οποίους αυτή μετέχει. Θεμελιώδη υποχρέωσή τους αποτελεί η διασφάλιση της ανεμπόδιστης και αποτελεσματικής άσκησης των ατομικών, πολιτικών και κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών.
2. Καμία δράση της διοίκησης δεν μπορεί να στερείται σαφούς νομικής θεμελίωσης, με την οποία πρέπει να συμφωνεί ή να εναρμονίζεται. Όλες οι διοικητικές αποφάσεις πρέπει να είναι επαρκώς τεκμηριωμένες και να συνοδεύονται από ειδική αιτιολογία, είτε εκδίδονται κατά δεσμία αρμοδιότητα ή διακριτική ευχέρεια, είτε έχουν ευνοϊκά ή δυσμενή αποτελέσματα για τον πολίτη.
3. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν, αξιοποιώντας όλα τα διαθέσιμα μέσα της υπηρεσίας, να ενημερώνονται διαρκώς για την ύπαρξη των εφαρμοστέων αρχών και κανόνων στο πεδίο άσκησης των καθηκόντων τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων του κοινοτικού και του διεθνούς δικαίου, όπως και σε ό,τι αφορά την έκδοση τελεσίδικων και αμετάκλητων αποφάσεων από δικαιοδοτικά όργανα της εσωτερικής και διεθνούς ή κοινοτικής έννομης τάξης.
4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ενημερώνουν την υπηρεσία τους για τα προβλήματα που δημιουργεί η ύπαρξη ασαφών, ελλιπών, αντιφατικών, διάσπαρτων, περίπλοκων, απρόσφορων ή παρωχημένων ρυθμίσεων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και την εξυπηρέτηση του πολίτη. Διατυπώνουν σαφείς και τεκμηριωμένες προτάσεις για την αντιμετώπιση αυτών των θεμάτων με την ηπιότερη δυνατή παρέμβαση -δίχως πρόσθετα νομοθετικά, γραφειοκρατικά, οικονομικά και άλλα βάρη- ή ακόμη και για τον τρόπο εναρμόνισης και σύνθεσης των ισχυουσών ρυθμίσεων.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

5. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ενημερώνουν τον ενδιαφερόμενο πολίτη για τους εφαρμοστέους στην υπόθεσή του κανόνες, τον τρόπο ερμηνείας τους, καθώς και για τα μέσα και τις δυνατότητες ελέγχου της νομιμότητας, μεταβολής ή ακύρωσης των δυσμενών για αυτόν αποφάσεων.
6. Οι δημόσιοι υπάλληλοι συνεργάζονται πρόθυμα, καλόπιστα και ουσιαστικά με τους θεσμοθετημένους ελεγκτικούς μηχανισμούς του κράτους και τις ανεξάρτητες αρχές, καταβάλλοντας κάθε δυνατή προσπάθεια για τη συμμόρφωση της υπηρεσίας σε σχετικές προτάσεις και υποδείξεις.
7. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να συμμορφώνονται με τις τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις, ενημερώνοντας χωρίς καθυστέρηση την υπηρεσία τους για αυτές και προτείνοντας συγκεκριμένα μέτρα για την άμεση και πλήρη εκτέλεσή τους.
8. Κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να συνεργάζονται πρόθυμα και ουσιαστικά με το αρμόδιο δικαστήριο, αποστέλλοντας έγκαιρα σε αυτό τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης και γενικότερα παρέχοντας έγκαιρα κάθε στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση που ζητείται στο πλαίσιο της άσκησης του δικαστικού ελέγχου.

ΑΡΘΡΟ 7

ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ

1. Κάθε δραστηριότητα των διοικητικών οργάνων αποβλέπει στην προαγωγή, ικανοποίηση και εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος, όπως αυτό προσδιορίζεται από το Σύνταγμα και τους άλλους κανόνες δικαίου που είναι σύμφωνοι με αυτό.
2. Για την εξυπηρέτηση του γενικού συμφέροντος τα διοικητικά όργανα προβαίνουν αυτεπάγγελα στις προβλεπόμενες ενέργειες, μέσα στις τυχόν ειδικά οριζόμενες προθεσμίες, άλλως μέσα σε εύλογο χρόνο. Ο εύλογος χρόνος προσδιορίζεται ενόψει των συγκεκριμένων κάθε φορά περιστάσεων και του γενικού συμφέροντος που εξυπηρετείται.
3. Σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ περισσότερων όψεων ή διαστάσεων του γενικού συμφέροντος, ο υπάλληλος οφείλει να σταθμίζει τα διακυβευόμενα αγαθά και να επιλέγει λύσεις με γνώμονα τις αρχές της εναρμόνισης και της ισόρροπης ικανοποίησης στο πλαίσιο του Συντάγματος και των νόμων.
4. Η τήρηση της αρχής της ισότητας, και ιδίως της ισότητας ευκαιριών και της αντικειμενικότητας, συνιστά αναγκαία προϋπόθεση για την επιδίωξη του γενικού συμφέροντος.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

ΑΡΘΡΟ 8

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

1. Η λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών κατατείνει πρωτίστως στην εξυπηρέτηση των πολιτών και στη διασφάλιση των νομίμων συμφερόντων τους.
2. Οι δημόσιοι υπάλληλοι αντιμετωπίζουν τους πολίτες με τρόπο ισότιμο, αποφεύγοντας αδικαιολόγητες διακρίσεις με βάση το φύλο, την εθνικότητα, την κοινωνική θέση, τις πεποιθήσεις, τον γενετήσιο προσανατολισμό και τη φυσική τους κατάσταση. Διαφορετική αντιμετώπιση δεν αποκλείεται στο μέτρο που αυτή επιβάλλεται από συγκεκριμένες συνθήκες και περιστάσεις.
3. Κατά τη λήψη αποφάσεων, οι δημόσιοι υπάλληλοι τηρούν την αρχή της αναλογικότητας και αποφεύγουν μέτρα δυσανάλογα προς τον επιδιωκόμενο σκοπό ή ανατρέπουν την ισορροπία μεταξύ των επιμέρους συμφερόντων των πολιτών και του γενικού συμφέροντος.
4. Ενεργούν με βάση την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης του πολίτη προς τη διοίκηση και τις δημόσιες αρχές, αποφεύγοντας αντιφατικές συμπεριφορές ή ενέργειες που μπορούν να παραπλανήσουν τον πολίτη, καθώς και τις ανεπιεικείς ερμηνευτικές εκδοχές.
5. Τα διοικητικά όργανα οφείλουν να ανταποκρίνονται έγκαιρα στα αιτήματα των πολιτών, να παρέχουν τις αναγκαίες πληροφορίες για ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των δραστηριοτήτων τους και αφορούν τις σχετικές διοικητικές διαδικασίες ή τα δικαιώματα των πολιτών, και να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την εξυπηρέτησή τους από τη διοίκηση με γλώσσα και τρόπο κατανοητό σε αυτούς.
6. Πριν από κάθε ενέργεια ή μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου προσώπου, τα αρμόδια διοικητικά όργανα οφείλουν να καλούν έγκαιρα τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, καθώς και να λαμβάνουν υπόψη τους τα στοιχεία και τα επιχειρήματά του, με πνεύμα συνεργασίας και επιείκειας.
7. Σε περίπτωση σφάλματος οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν το καθήκον να ενημερώνουν άμεσα τον πολίτη και να καταβάλλουν κάθε προσπάθεια για την επανόρθωση των αρνητικών συνεπειών που προκύπτουν.
8. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να προστατεύουν τα προσωπικά δεδομένα που αφορούν τους πολίτες και να τηρούν εχεμύθεια ως προς τις σχετικές πληροφορίες που λαμβάνουν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.
9. Η κατάχρηση εξουσίας δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση. Η εξουσία και η αρμοδιότητα των δημοσίων υπαλλήλων ασκείται αποκλειστικά με γνώμονα και για τον σκοπό που υπαγορεύει ο νόμος και επιβάλλει το γενικό συμφέρον.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

ΑΡΘΡΟ 9 **ΑΜΕΡΟΛΗΨΙΑ**

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ασκούν τις αρμοδιότητες και επιτελούν τα καθήκοντά τους με τρόπο αμερόληπτο, χωρίς η δράση τους να εξαρτάται ή να επηρεάζεται από ιδιοτελή συμφέροντα ή πιέσεις. Η οικονομική ισχύς, η κοινωνική και πολιτική θέση του ενδιαφερόμενου πολίτη δεν μπορεί να ασκεί επιρροή στη χρονική προτεραιότητα ή στην ουσία του χειρισμού των υποθέσεων.
2. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να απέχουν από τον χειρισμό υποθέσεων και τη λήψη αποφάσεων επ' αυτών, όταν στις υποθέσεις άμεσα ή έμμεσα εμπλέκονται ή εξαρτούν συμφέροντα μέλη της οικογένειάς τους ή πρόσωπα με τα οποία έχουν αναπτύξει οικονομικού ή κοινωνικού ενδιαφέροντος σχέση, όπως και πρόσωπα με τα οποία έχουν έλθει σε δημόσια ή μη αντιπαράθεση. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι υπάλληλοι ζητούν από την υπηρεσία τους την εξαίρεσή τους από τον χειρισμό της υπόθεσης.
3. Οι δημόσιοι υπάλληλοι παρέχουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σε όλους τους πολίτες τις ίδιες δυνατότητες για την προσκόμιση στοιχείων και την ανάπτυξη των επιχειρημάτων τους -δίχως εύνοια ή προκαταλήψεις- και μεριμνούν ιδίως, ώστε ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού να διευκολύνονται επ' αυτού.

ΑΡΘΡΟ 10 **ΑΝΙΔΙΟΤΕΛΕΙΑ**

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους να τηρούν τις αρχές και τους κανόνες της έντιμης, άμεμπτης και διαφανούς διαχείρισης του δημοσίου χρήματος.
2. Απέχουν ιδίως από συμπεριφορές που θα μπορούσαν να συνδέονται με την προώθηση οικονομικών ή άλλων συμφερόντων των ιδίων, μελών της οικογένειάς τους ή προσώπων με τα οποία αυτοί σχετίζονται και δεν εκμεταλλεύονται με κανέναν τρόπο τη θέση ή το αξίωμα που κατέχουν.
3. Η επικοινωνία των δημοσίων υπαλλήλων με τους ενδιαφερόμενους πολίτες εντάσσεται στην αμοιβαία ενημέρωση, υπηρεσίας και πολιτών, ως προς τα δεδομένα και την εξέλιξη των υποθέσεων και αποβλέπει στην οφειλόμενη εξυπηρέτηση του πολίτη.
4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να αρνούνται σταθερά και απόλυτα κάθε παροχή σε χρήμα ή σε είδος, όπως και κάθε υπόσχεση ή πρόταση που θα είχε την έννοια της αντιπαροχής για την προσφερόμενη δημόσια υπηρεσία.
5. Οι δημόσιοι υπάλληλοι αποφεύγουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τη δημοσιότητα, και κυρίως την προσωπική τους προβολή στον τύπο και στα μέσα

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

μαζικής ενημέρωσης, σε ό,τι αφορά τον χειρισμό των υποθέσεων που τους έχουν ανατεθεί. Τούτο δεν εμποδίζει την επιστημονική επεξεργασία (με τη μορφή επιστημονικής μελέτης) των ζητημάτων και με τρόπο που δεν θίγει τα προσωπικά στοιχεία των ενδιαφερόμενων πολιτών.

ΑΡΘΡΟ 11

ΑΚΕΡΑΙΟΤΗΤΑ

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να επιδεικνύουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους άψογο ήθος, συμπεριφορά που να ανταποκρίνεται πλήρως και με συνέπεια στις αρχές και αξίες που διέπουν τη δημόσια υπηρεσία.
2. Η εκπλήρωση των καθηκόντων τους, κρινόμενη με τα μέτρα της κοινής λογικής, των χρηστών ηθών και της καλής πίστης, πρέπει να γίνεται πάντα με τέτοιο τρόπο που να μην μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση ιδιοτελούς ενέργειας ή σκοπιμότητας.
3. Με τα ίδια κριτήρια η συμπεριφορά των δημοσίων υπαλλήλων εκτός υπηρεσίας δεν επιτρέπεται να δημιουργεί βάσιμες υπόνοιες υπηρεσιακής συμπεριφοράς που δεν έχει γνώμονα το γενικό συμφέρον.
4. Μετά τη λήξη της υπηρεσιακής και υπαλληλικής τους σταδιοδρομίας, και για διάστημα όχι μικρότερο της πενταετίας, οι δημόσιοι υπάλληλοι δεσμεύονται να απέχουν από κάθε μορφής αθέμιτη εκμετάλλευση της ιδιαίτερης εμπειρίας και των γνώσεών τους από αυτή.

ΑΡΘΡΟ 12

ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ασκούν τα καθήκοντά τους με τρόπο που διευκολύνει τον κοινωνικό διάλογο, τη διαβούλευση, τη συμμετοχή των πολιτών και την άσκηση κριτικής, ενώ διασφαλίζουν επίσης τον δημόσιο έλεγχο και τη λογοδοσία.
2. Εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον νόμο, εξασφαλίζουν την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα των ενεργειών τους και επιδιώκουν την ουσιαστική συμμετοχή των ενδιαφερομένων στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων.
3. Οι δημόσιοι υπάλληλοι διευκολύνουν την πρόσβαση των πολιτών στα διοικητικά στοιχεία, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπει διαφορετικά ο νόμος, και ιδίως εάν αυτά αφορούν την ιδιωτική ζωή τρίτου ή εάν παραβιάζεται απόρρητο.
4. Κάθε διοικητική πράξη, ιδιαίτερα αν αυτή έχει δυσμενή για τον πολίτη χαρακτήρα, πρέπει να συνοδεύεται από την ύπαρξη σαφούς, ειδικής και

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

επαρκούς αιτιολογίας, που διατυπώνεται με απλότητα και ακρίβεια, ώστε να γίνεται ευχερώς κατανοητή από τον πολίτη. Η απλή παραπομπή σε νομοθετικές διατάξεις δεν μπορεί να θεωρηθεί καταρχήν ότι συνιστά επαρκή αιτιολογία, αλλά πρέπει να περιλαμβάνονται, στο μέτρο του δυνατού, τα κρίσιμα στοιχεία που καθόρισαν τις συγκεκριμένες αποφάσεις και επιλογές.

ΑΡΘΡΟ 13 **ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ**

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους, στο μέτρο του δυνατού, όλες τις διαστάσεις του θέματος που χειρίζονται και να συνεκτιμούν όλες τις δυνατές συνέπειες, πριν καταλήξουν σε κάποια ενέργεια. Οφείλουν να εκθέτουν τις απόψεις τους προς την υπηρεσία τους, με τρόπο που είναι επαρκώς αιτιολογημένος και τεκμηριωμένος.
2. Οι δημόσιοι υπάλληλοι φροντίζουν, σύμφωνα με τις ειδικές γνώσεις και δεξιότητές τους, ώστε να επιτυγχάνεται η αρτιότητα και πληρότητα της εργασίας τους, στο πλαίσιο της διασφάλισης της ποιότητας του τελικού προϊόντος. Για τον σκοπό αυτόν είναι αναγκαία η διάχυση της πληροφορίας και η εκχώρηση εξουσίας στους υφισταμένους.
3. Καθ' όλο το διάστημα της υπηρεσίας τους οι δημόσιοι υπάλληλοι πρέπει να εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τα νέα δεδομένα του επιστημονικού κλάδου και της εξειδίκευσής τους, να ενημερώνονται και να επιμορφώνονται επ' αυτών. Οφείλουν, επίσης, να καταβάλλουν προσπάθειες για τη διεύρυνση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους με νέες μεθόδους εργασίας, τεχνικές και, γενικότερα, με κάθε τρόπο που συμβάλλει στη διεξαγωγή της εργασίας με τρόπο αποδοτικότερο.
4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι εκδηλώνουν ενδιαφέρον για τα αποτελέσματα της εργασίας τους, τα αξιολογούν, αναγνωρίζουν με παρηρησία τυχόν σφάλματα ή αβλεπίες και συνεργάζονται με προθυμία για τη διόρθωση και την αποφυγή τους στο μέλλον.

ΑΡΘΡΟ 14 **ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ**

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ασκούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους ευσυνείδητα και αποτελεσματικά, αξιοποιώντας με τον καλύτερο τρόπο τα διαθέσιμα μέσα για την επίτευξη των επιδιωκόμενων σκοπών. Στο πλαίσιο αυτό σταθμίζουν τις εφικτές εναλλακτικές λύσεις και αξιολογούν το κόστος και τα οφέλη των επιλογών, μεριμνώντας για την εύρεση και χρήση των πλέον αποτελεσματικών και οικονομικών μεθόδων για την επίτευξη των επιθυμητών σκοπών.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

2. Μεριμνούν για την αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων και των επιλογών, καθώς και για τη διαρκή παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς γενικού συμφέροντος. Βασικός γνώμονας των ενεργειών των δημοσίων υπαλλήλων είναι η αποφυγή περιττών γραφειοκρατικών διαδικασιών και η εξοικονόμηση δράσεων που δεν κρίνονται αναγκαίες.

ΑΡΘΡΟ 15

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

1. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι δημόσιοι υπάλληλοι επιδεικνύουν την αναγκαία επιμέλεια και διαφυλάσσουν τη δημόσια περιουσία, αποφεύγοντας ιδίως την άσκοπη δαπάνη δημοσίων πόρων. Εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους οργανώνοντας τα διαθέσιμα μέσα για την επίτευξη των επιθυμητών στόχων και επιδεικνύοντας ιδιαίτερη φροντίδα για τη χρήση και προστασία του δημοσίου υλικού.
2. Η πρόβλεψη, η προνοητικότητα και η διορατικότητα συνιστούν ιδιαίτερα επιθυμητά χαρακτηριστικά στην άσκηση των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων των δημοσίων υπαλλήλων, από τους οποίους αναμένεται να ενεργούν με βάση τα πορίσματα της επιστημονικής τους εξειδίκευσης, της εμπειρίας και της κρίσης τους.

ΑΡΘΡΟ 16

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΑ

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ως εκτελεστές της θέλησης του Κράτους οφείλουν να ασκούν τα καθήκοντά τους στο πλαίσιο της έννομης τάξης, υπηρετώντας τη νόμιμη κυβέρνηση του τόπου, με την ίδια προθυμία, ουδετερότητα και αποτελεσματικότητα, διασφαλίζοντας και τη συνέχεια της διοίκησης.
2. Στο πλαίσιο της άσκησης των καθηκόντων τους και με βάση τη διαθέσιμη σε αυτούς επιστημονική γνώση και επαγγελματική εμπειρία, οι δημόσιοι υπάλληλοι συμβάλλουν, με παρρησία και στο μέτρο των δυνατοτήτων και της ευθύνης που τους αναλογεί, στη διαμόρφωση εισηγήσεων προς την αρμόδια ηγεσία για τη χάραξη και εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής.
3. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ασκούν τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους με πνεύμα ανεξαρτησίας και ουδετερότητας απέναντι στη νόμιμη κυβέρνηση της χώρας. Ο καθορισμός της πολιτικής αποτελεί σε τελικό βαθμό ευθύνη της κυβέρνησης που είναι υπεύθυνη και λογοδοτεί στη Βουλή. Η διοίκηση και οι υπάλληλοι είναι αρμόδιοι για τη συνεπή και αποτελεσματική εφαρμογή της δημόσιας πολιτικής, σύμφωνα με τις αρχές και τα κριτήρια της επαγγελματικής και επιστημονικής τους ακεραιότητας και αμεροληψίας, είτε συμφωνούν είτε διαφωνούν με τις τελικές επιλογές.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

4. Η δράση των δημοσίων υπαλλήλων διέπεται πάντοτε από την αρχή της νομιμότητας, της εξυπηρέτησης του γενικού συμφέροντος και της αποτελεσματικής εφαρμογής της δημόσιας πολιτικής, όπως αυτή προσδιορίζεται σε τελικό βαθμό από τα αρμόδια κυβερνητικά όργανα και τις αρχές. Τυχόν διαφωνίες τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι δημόσιοι υπάλληλοι τις διατυπώνουν εγγράφως και τις τεκμηριώνουν επαρκώς.
5. Η ελευθερία της έκφρασης των πολιτικών, φιλοσοφικών και θρησκευτικών πεποιθήσεων, όπως και των επιστημονικών απόψεων, αποτελεί δικαίωμα των δημοσίων υπαλλήλων.
6. Σε περίπτωση που οι δημόσιοι υπάλληλοι εκτιμούν ότι η ακολουθούμενη πολιτική προσκρούει ή παραβιάζει θεμελιώδεις προσωπικές τους απόψεις ή ζητήματα συνειδήσεως και αφού εξαντλήσουν τη δυνατότητα καλόπιστης επιρροής για τη μεταβολή της, μπορούν να ζητήσουν την απαλλαγή από τα καθήκοντά τους.

ΑΡΘΡΟ 17 **ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ**

1. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους οι δημόσιοι υπάλληλοι ενεργούν με γνώμονα την ευθύνη τους ως μέλη του κοινωνικού συνόλου και της δημοκρατικής πολιτείας, επιδεικνύοντας κατά την άσκηση της διακριτικής τους ευχέρειας πνεύμα επιείκειας και συνεργασίας.
2. Οι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν επίγνωση των πραγματικών συνεπειών που μπορούν να επιφέρουν στα συμφέροντα των ενδιαφερόμενων πολιτών, αλλά και γενικότερα στο κοινωνικό σύνολο, οι αποφάσεις της υπηρεσίας, όπως και η καθυστέρηση στη λήψη τους.
3. Οι δημόσιοι υπάλληλοι συμβάλλουν με κάθε νόμιμο τρόπο στην πρόληψη των δυσχερώς ανατρέψιμων στο μέλλον πραγματικών καταστάσεων και στην αποφυγή της παράτασης ή της διόγκωσης των δυσμενών για τον πολίτη συνεπειών που έχουν προκαλέσει αμφισβητούμενης νομιμότητας πράξεις, παραλείψεις ή υλικές ενέργειες της Διοίκησης. Λαμβάνουν, ιδίως, υπόψη τις συνέπειες των ενεργειών τους σε ευαίσθητες ομάδες του πληθυσμού.
4. Οι δημόσιοι υπάλληλοι αναλαμβάνουν σχετικές πρωτοβουλίες και εισηγούνται στην υπηρεσία τους τη λήψη γενικότερων οργανωτικών και λειτουργικών μέτρων για την ταχύτερη εξυπηρέτηση και τον περιορισμό της ταλαιπωρίας των πολιτών και, κυρίως, των ατόμων με ιδιαίτερα προβλήματα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

ΑΡΘΡΟ 18 **ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ**

1. Οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να συμπεριφέρονται κατά τρόπο που τους καθιστά άξιους της κοινής εμπιστοσύνης. Οφείλουν να είναι προσιτοί στις σχέσεις τους με τους πολίτες και να απαντούν στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών με τη μεγαλύτερη δυνατή πληρότητα και ακρίβεια. Εάν δεν είναι αρμόδιοι για ορισμένο ζήτημα, παραπέμπουν τον πολίτη στην αρμόδια υπηρεσία.
2. Σε κάθε περίπτωση οι δημόσιοι υπάλληλοι οφείλουν να είναι ευπρεπείς, να συμπεριφέρονται με κοσμιότητα στους πολίτες και να τους εξυπηρετούν κατά την προώθηση των υποθέσεών τους.
3. Οι δημόσιοι υπάλληλοι, όσον αφορά τις σχέσεις με τους συναδέλφους τους, τόσο προϊσταμένους όσο και υφισταμένους, οφείλουν να συμπεριφέρονται εντός του πλαισίου της ορθής -και επί τη βάσει της κοινής λογικής- διοικητικής διαδικασίας, με βασικό γνώμονα τις αρχές και τις αξίες που διέπουν τη Δημόσια Υπηρεσία.

ΜΕΡΟΣ Γ΄ **ΕΦΑΡΜΟΓΗ**

ΑΡΘΡΟ 19 **ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ**

1. Συγκροτείται τριμελές Συμβούλιο Δεοντολογίας που μεριμνά για την ερμηνεία, εφαρμογή και τήρηση των παραπάνω διατάξεων, καθώς και για την αξιολόγηση συμπεριφοράς δημοσίων υπαλλήλων που είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του Κώδικα. Αναφορά στο Συμβούλιο Δεοντολογίας μπορούν να υποβάλλουν τόσο πολίτες όσο και δημόσιοι υπάλληλοι.
2. Συμβούλιο Δεοντολογίας συγκροτείται σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες από υπαλλήλους που επιλέγονται με κλήρωση για διετή θητεία.
3. Ο καταγγελλόμενος δημόσιος υπάλληλος καλείται από το Συμβούλιο σε ακρόαση, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις του.
4. Το Συμβούλιο Δεοντολογίας διατυπώνει αιτιολογημένες συστάσεις και υποδείξεις στους δημοσίους υπαλλήλους που παραβιάζουν τις διατάξεις του Κώδικα και τις κοινοποιεί στην υπηρεσιακή τους μονάδα.
5. Το Συμβούλιο Δεοντολογίας διατυπώνει εισηγήσεις προς την υπηρεσία για την πληρέστερη εφαρμογή του Κώδικα.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
όμιλος διοικητικών επιστημόνων

ΑΡΘΡΟ 20
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Η Δημόσια Διοίκηση αναλαμβάνει το καθήκον της συστηματικής ενημέρωσης των δημοσίων υπαλλήλων για τις αρχές και τους κανόνες του Κώδικα.
2. Κάθε δημόσιος υπάλληλος έχει καθήκον να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου να προσαρμοστεί στην εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κώδικα.
3. Ο Κώδικας μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο συλλογικών διαπραγματεύσεων στη Δημόσια Διοίκηση και να περιληφθεί στις σχετικές συμφωνίες των μερών.